

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2026
Institution	VUC Holstebro-Lemvig-Struer
Uddannelse	Hf-enkeltfag
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Mads Korsgaard Andersen
Hold	Hi1b0125

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Historiens start og de lange linjer
Titel 2	Sygdom
Titel 3	Congo
Titel 4	Historieopgaven
Titel 5	Vikingetiden
Titel 6	Første Verdenskrig
Titel 7	De danske kvinders historie
Titel 8	Anden Verdenskrig

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb:

Titel 1	Historiens start og de lange linjer
Indhold	<p><u>Kernestof</u> Frederiksen m.fl. Grundbog til historie, Fra oldtiden til enevældens samfund, Systime, 2010, s. 255-260 (Historien indtil 1750 i korte træk) Frederiksen m.fl. Grundbog til historie, Fra de store revolutioner til 2. verdenskrig, Systime, 2010, s. 313-318 (1750-1945 i korte træk). Sven Skovmand, Verdenshistorie, Politikens forlag 2009 Fra urtid – til bondestenalderen (s. 12-25) Af Big Bang teorien, fra Vildmedrummet.dk (DTU, hentet ned 2022) Af DR, Historien om mennesket med Rane Willerslev, Evolution eller udrensning? Samt Fælden klapper (Landbrug). Maj Bang Petersen & Frank Rudolf Jacobsen, Evolution og religion (Darwins evolutionsteori), Kapitel 5, Systime 2024</p> <p><u>Benyttede kilder</u> Skabelsen i den nordiske mytologi baseret på Snorri Sturluson's Edda, ca. år 1220 "Skolen er bedre end modbydeligt arbejde", Egypten, ca. år 2000 f.Kr. Brev fra Amerika, Landsarkivet Sjælland. (dateret til 1800-tallet) Reklameplakat: Cykelløb på Klampenborg badeanstalt, 6. juni 1869. Det Kongelige Biblioteks Småtryksafdeling. "Den store panik i Wall Street", artikel fra Venstres Folkeblad fra d. 31. oktober 1929, Sorø lokalhistoriske arkiv. Filmklip - Kartoffeloptagning i Pedersborg - privat optagelse fra 1943. Sorø lokalhistoriske arkiv Foto – "Flugten fra Finland", fotografi fra Venstres Folkeblad d. 4. oktober 1944. Sorø lokalhistoriske arkiv</p>
Omfang	Ca. 6 moduler (ca. 40 sider + ca. 40 min. dokumentar)
Fokuspunkter	Historiens lange linjer, vigtige begivenheder og styreformer. Introduktion til at arbejde med kilder, Generel introduktion til faget, Menneskets biologiske udvikling og vores forståelse af den. Stenalderen – fra jæger/samler til bonde.
Arbejdsformer	Individuelt arbejde, gruppearbejde, klasserum, læreroplæg, skriftlighed i faget, modtage lærerrespons, projektarbejde, kursistoplæg, quiz.

Titel 2	Sygdom
Indhold	<p><u>Kernestof</u></p> <p>Bas Kanthavanam, Pest - Pandemier fra Den Sorte Død til covid-19, Systime, 2022, afsnit: 1, 1.1, 1.2, 1.3.1, 1.3.4, 1.4.1 og 1.5. Afsnit 3.1.1 til og med 3.1.3 (Pesten). Samt afsnit 4.0 til og med 4.3.1 (Covid-19).</p> <p>DR ”Horisont: De advarede om corona-krisen - og forsvandt” 2020</p> <p>Den spanske syge 1918-20 og Den spanske syge på Bispebjerg Hospital, fra Dansk Sygeplejehistorisk Museum, 2021 (online artikler)</p> <p>DR, Kultur, Af: Døden tager de unge – historien om den spanske syge 2018</p> <p>DR, Mysterierne om Danmarks dræbersygdomme: Den uhyggelige sovesyge, 2020</p> <p>Sundhd.dk om Mæslinger, benyttet uddrag fra 2021</p> <p>Klaus Larsen, Den desperate kamp mod mæslinger, Ugeskriftet, 14. mar. 2019</p> <p>Jesper Nielsen, Afsnit: Kopper og kollaps: Epidemier og den spanske erobring, fra bogen: Opdaget? – mødet mellem indianere og europæere i 1500-tallets Mexico, Columbus 2019</p> <p>Søren Kauffeldt og Lasse Nielsen, Den lille hjælper, Systime, 2026 - hvad er en god problemstilling, samt hele kapitel 2.</p> <p><u>Benyttede kilder</u></p> <p>Bartolomeo Montagnas lægebesøg under Den Sorte Død, træsnit, 1512</p> <p>Pestens årsager, ukendt forfatter, ca. 1620</p> <p>Pesten i København, ukendt forfatter, 1711</p> <p>Manicus' beretning fra Færøerne om mæslingeepidemien i 1846</p> <p>Reklame, Standard mønsterforretning, telefonhætter, 1918</p> <p>Scheel, Victor, Beskyttelsesmasker mod influenza. Ugeskrift for Læger, 1918</p> <p>Richard Thomsen, Københavnske boligforhold, 1918</p> <p>Smitsom sygdom, Vejle Amts Folkeblad, 6. november 1918</p> <p>Foto fra arbejderlejlighed København, ca. 1920</p>
Omfang	Ca. 7 moduler, af 3x45 min. (Ca. 50 sider + ca. 100 min. film)
Særlige fokuspunkter	Sygdom og behandling, konsekvenser for individ og samfund – samt påvirkning af historiens gang.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, gruppearbejde, klasserum, læreroplæg, skriftlighed i faget, modtage lærerrespons, projektarbejde, kursistoplæg, virtuelle arbejdsformer, quiz og test.

Titel 3	Congo
Indhold	<p><u>Kernestof</u> Morten Hilligsø Munk, Afrikas historie – mødet mellem sorte og hvide (Systime) Følgende: Introduktion 1. Guldlandet 1.1 Afrika 3. Hvid erobring 3.1 Imperialisme og erobring af Afrika 3.2 Imperialisten og erobringen af det sydlige Afrika 3.3 Kenya – Den hvide mands land 3.4 Konsekvenser 4. Kong Leopold og Fristaten Congo 4.1 Kong Leopold. Ond diktator eller civilisationens budbringer? 4.2 Erobring og rædselsregime 4.3 Grænser for ondskaben 5. Hvidt overherredømme og egne vaklende ben 5.1 Kolonimagten 5.2 Vejen mod selvstændighed 8. Mangel på udvikling 8.1 Status 8.2 Årsager til manglende udvikling</p> <p>Peter Bejder og Benjamin Kristensen: Merkantilisme, slavehandel og De Vestindiske Øer, 2018 (fra Danmarkshistorien.dk) Helle Jørgensen, MYTE: Var Danmark det første land, der ophævede slaveriet? 2014 (fra Danmarkshistorien.dk) Danmarks sorte samvittighed (2:3) Frihed og Salg – To versioner af samme historie. (film fra ”100 året for salget af de Vestindiske øer”) Peter Thygesen M.fl. Det danske Congo-æventyr – opdagerne, erobrerne og hjælperne, 2006 (dokumentar-serie) Adam Holm, Kampen om historien, Belgiens sorte fortid i DR Congo (podcast)</p> <p><u>Benyttede kilder</u> Angreb på congolesiske oprørere, løjtnant Arthur E. A. Lindegaard, 1898 Kenneth David Kaunda om de sortes ret til selvstændighed Robert Guest, "The Shackled Continent", uddrag, 2004 Leslie Illingworth, Den sorte mands byrde, karikaturtegning, 1956.</p>
Omfang	Ca. 7 moduler af 3x45 min. (ca. 50 sider + 120 min. Filmklip)
Særlige fokuspunkter	Afrikas historie, kulturmøder, imperialisme, slaveriet og de dansk vestindiske øer, trekantshandel, Congos blodige historie, kildeanalyse, historiske årsagsforklaringer, træning i overvejelser omkring løsninger af nutidige problemstillinger, historiebrug og historiske myter.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, gruppearbejde, klasserum, læreroplæg, skriftlighed i faget, modtage lærerrespons, kursistoplæg.

Titel 4	Historieopgaven
Indhold	Kursisterne kunne skrive deres opgave indenfor emnerne Congo eller Sygdom og med udgangspunkt i benyttet materiale fra pensum, samt selvvalgte supplerende tekster.
Omfang	Ca. 5 moduler
Fokuspunkter	Historieopgaven – at skrive en større individuel akademisk opgave.
Arbejdsformer	Individuelt arbejde, gruppearbejde, klasserum, læreroplæg, skriftlighed i faget, modtage lærerrespons.

Titel 5	Vikingetiden
Indhold	<p><u>Kernestof</u> Carl-Johan Bryld, Danmark – tider og temaer, (Systime) Følgende afsnit: Vikingetid 800-1050 Grundfremstilling Vikingetid Landskab og bebyggelse Handel og byer Danmark og danerne Harald Blåtand og Jelling Nordboernes vikingetog Den danske ekspansion Norske og svenske vikingetog Vikingetidens afslutning Vikingetid - Tidens tanker Den nye tro - de første missionsforsøg Kristendommens sejr Danskerne i England Erobringen af England Vikingetid - Hvem havde magten Den ustabile kongemagt Kristian Sjøgren, Derfor forsvandt vikingerne fra Grønland, Videnskab.dk, 2014 Kasper H. Andersen M.fl. Jelling på Harald Blåtands tid - mysteriet om palisaden, fra Danmarkshistorien.dk Thomas Roger M.fl. Af Historien om Danmark – Vikingetiden, DR, 2017 Jeppe Kyhne Knudsen, Stor undersøgelse smadrer vikingemyter: De var hverken lyshårede eller skandinaviske, 16. SEP 2020 H. B. Larsen og T. Smitt, Introduktion til historie, s. 6-16 (om drivkræfterne, myter samt kontrafaktisk historie), 2005</p> <p><u>Benyttede kilder</u> Alkuin, "Et trøstende brev til Lindisfarnes munkesamfund", ca. 793 Widukind om Harald Blåtands omvendelse ca. 965 Thorkild den Høje - en stor vikingehøvding Adam af Bremen – om Vinland, 1070 Thorfins og hans Stalbrødrers Vinlandsrejser (Uddrag af Erik den Rødes saga) ca. 1200</p>
Omfang	Ca. 8 moduler af 3x45 min. (Ca. 50 sider + ca. 90 min. film)
Særlige fokuspunkter	Vikingetiden, dybdarbejde med et afgrænset historisk emne, historiske problemstillinger, årsagsforklaringer og hypoteser, markante brud i historien, historisk metode og kildeanalyse.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, Virtuelt arbejde, gruppearbejde, klasserum, læreroplæg, skriftlighed i faget, modtage lærerrespons, kursistoplæg, virtuelle arbejdsformer, quiz/test.

Titel 6	Første Verdenskrig
Indhold	<p><u>Kernestof</u> Carl-Johan Bryld, Verden efter 1914 - i dansk perspektiv (Systime) Kapitel 1, følgende: Verden 1914, Europas dominans, Industrialiseringen og moderniseringen, Udviklingsoptimisme og social konflikt, Demokratiets udvikling Hele kapitel 2: fra Første Verdenskrig til og med Vurderinger af versaillesfreden</p> <p>DR-undervisning: Værdien af et menneskeliv, Krigen æder soldaterliv, Slaget ved Verdun, I første række, Slaget ved Somme, kammeraterne døde. Illustreret Historie nr. 9 2014, artiklen: "Kujoner sætter Belgien i brand" E. Berger, Af Intet nyt fra Vestfronten (starten), film, 2022 Steffen Lind Christensen, Julefreden 1914, Mosedefort.dk, 2025</p> <p><u>Benyttede kilder</u> Brev fra den tyske soldat Josef Wenzl, Vestfronten, 28. Dec. 1914 H. R. Hopps, Destroy This Mad Brute – Enlist U.S. Army, (plakat) 1917 "Far drager afsted", Tysk postkort, aug. 1916 "Kvæl ørnen" Fransk hverveplakat, 1914 "Hvad fjenden vil", Tysk plakat, 1918 William Pressey, Fransk kavaleriangreb ved Amiens, 26. marts, 1918</p>
Omfang	7 moduler, af 3x45 min. (ca. 50 sider + 60 min film + 55 min podcast)
Særlige fokuspunkter	Første Verdenskrig, optakt, årsag og sammenhæng, konsekvenser for individ og samfund, krigens gang, fredsbetingelserne og de umiddelbare konsekvenser.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, gruppearbejde, klasserum, læreroplæg, skriftlighed i faget, modtage lærerrespons, projektarbejde, kursistoplæg, virtuelle arbejdsformer, skriftligt arbejde.

Titel 7	De danske kvinders historie
Indhold	<p><u>Kernestof</u></p> <p>Dorthe Chakravarty og Hanne Mortensen: De danske kvinders historie (Systeme) følgende:</p> <p>Kapitel 1 - 1770-1850 Den tidlige kvindesag (hele kapitlet)</p> <p>Kapitel 2 - 1850-1915 Fra grundlov til stemmeret (hele kapitlet)</p> <p>Kapitel 3 - 1915-1940 Seksualitet og børnebegrensning (hele kapitlet)</p> <p>Kapitel 4 - 1940-1960 Kvinder i krigstid og fredstid (hele kapitlet)</p> <p>Kapitel 5 - 1960-2000 Velstandsboom og kvinder i protest (hele kapitlet)</p> <p>Kapitel 6 - Efter 2000 Den danske kvinde i et nyt årtusinde (til Seksuelle krænkelser og #metoo)</p> <p>C. A. Vorre, Forladt: Fortællinger fra 20 ubeboede danske øer, side 163-173 (om Sprogø), 2017</p> <p>T. Roger M.fl. Af: Historien om Danmark – Grundloven, folket og magten. DR, 2017</p> <p>Tv2-øst, kvindehjemmet på Sprogø, dokumentar, 1998</p> <p><u>Kilder</u></p> <p>C.W. Eckersberg, maleri "Bella og Hanna, M.L. Nathansons ældste døtre" 1820</p> <p>Jean-Jacques Rousseau: Uddrag fra Emile eller Om opdragelsen (1762)</p> <p>Mary Wollstonecraft: Uddrag fra Et forsvar for kvinders rettigheder (1792)</p> <p>Interpellationer, Anna Lohse i diskussion med politikerne i Odense,</p> <p>Hans Ekscellence Kultusminister Bardenfleth svar, Hr. Forretningsfører Honoré svar, fra Indland og Udland. Valgdagen 9. April. Kvinden og Samfundet, nr. 5, årgang 11, 1895</p> <p>Undersøgelse af holdninger til stemmeret til kvinder, Kristeligt Kvindeblad, Komtesse Henriette Knuths svar, præst Olfert Herman Ricards svar, provst Johannes Vibe Petersens svar.</p> <p>Uddrag fra Christian Christensens bog: Arbejderne og Børneflokken, 1911</p> <p>Overlæge Christian Keller: Om kvindeanstalten på Sprogø, 1919</p> <p>Sprogøanstaltens læge: Afslag på ægteskabsanmodning, ukendt år.</p> <p>Prævention, PROF. DR. MED. S.A. GAMMELTOFT, UGESKRIFT FOR LÆGER, 1924</p> <p>Besøg seksualklinikken, Arbejderkvindernes Oplysningsblad nr. 5, 1932</p> <p>To (anonyme) kvinders oplevelse af Mødrehjælpen, ca. 1940-1950</p> <p>Dansk kvinde og Tysk soldat med deres barn (foto), ca. 1941</p> <p>Dansk pige med tysk soldat (foto), ca. 1940</p> <p>Kvinde får revet tøjet af og bliver klippet af stor folkemængde (foto), ca. 1945</p> <p>"Den slags tøj", Modstandsbevægelsens blad "Frit Danmark", 1942</p> <p>"Klippet på åben gade", Frihedsmuseets fotoarkiv, 1945</p> <p>Vital, Portræt, Om Birgitte Breiner. Af Kurt Leth 2023</p> <p>Sang af Trille: Mors lange cykeltur, fra Hej Søster. Exlibris, 1976</p> <p>Plakat, som reklamerede for Kvindelejren på Femø 1977</p> <p>Suzanne Giese (1946-2012): Derfor Kvindekamp, en bog om kvinders undertrykkelse. Tiderne Skifter, 1973 (Uddrag fra bogen)</p> <p>Ritt Bjerregaard om unge kvinder i politik. Fra Drude Dahlerup: Blomster & spark: samtaler med kvindelige politikere i Norden om deres historiske rolle - og deres dagligdag. Udgivet i Nordisk Ministerråd, 1985.</p> <p>Foto fra den første Kvindefestival i Fælledparken i København, august 1974.</p> <p>Amerikansk filmstjerne Marilyn Monroe, Foto ca. 1955</p>
Omfang	Ca. 8 moduler, af 3x45 min. (Ca. 60 sider + ca. 60 min. film)
Særlige fokuspunkter	Primært dansk kvindehistorie, demokratiets dannelse i Danmark, industrialisering, velfærdsstat, nyere tid, kildeanalyse, historiske problemstillinger.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, gruppearbejde, klasserum, læreroplæg, skriftlighed i faget, modtage lærerrespons, projektarbejde, kursistoplæg, virtuelle arbejdsformer, quiz og test.

Titel 8	Anden Verdenskrig
Indhold	<p><u>Kernestof</u> Carl-Johan Bryld, Verden efter 1914 - i dansk perspektiv (Systime) følgende afsnit: Krisen i trediveerne, Økonomiske kriser 1918-1939, Verdenskrisen 1929 Tyskland: Weimarrepublikkens svaghed, Inflation 1923, Verdenskrisen 1929 rammer Tyskland Hitler og nazistpartiet, Hitlers vej til magten, En nazistisk étpartistat Nazismens ideologi og tilhængerskare, Antisemitisme Vejen mod holocaust, Hvem var ansvarlige? Anden Verdenskrig, Tysklands ekspansionspolitik, Hitler annekterer Østrig, Tjekkoslaviet - og Storbritanniens appeasement, Krigsudbruddet - Tyskland invaderer Polen. Krigen i Europa, Krigens faser - Tysklands triumfer 1939-1941, Tysklands nederlag 1941-1945, Mål og midler, Fordrivelse og terrorbombning Dilemmasplet 9. april (på Danmarkshistorien.dk) Carl-Johan Bryld, Verden før 1914 (Systime), kildeanalyse – afsnittet om Elementer i kilderne. Siri Aronson M.fl. uddrag af filmen ”Jøden og Arieren”, 1997 Besættelsen den 9. april 1940, Advarslerne og beredskabet (Fra Danmarkshistorien.dk – af Niels Wium Olesen) Uddrag af DR - ”Historien om Danmark - Det svære demokrati + Velfærd og Kold krig” Grundbog til Danmarkshistorien, Systime, Samarbejdspolitikken 1940-1943 Historiebrug gennem tiden, Eksistentiel og politisk historiebrug, fra DR – 2017 <i>Ekskursion til Silkeborg Bunkermuseum, med guide og rundvisning</i></p> <p><u>Benyttede kilder</u> Carlo Dalgas, Den lille Vogterdreng, ca. 1840 Historiemaleriet Christian 4. på Trefoldigheden af Wilhelm Marstrand fra 1865 Filmkollage, Berlin 1920’erne, ukendt fotograf Annita og Heinrich Peters om nazificeringen af samfundet i Nordtyskland, 1933 Hitler om ungdomsopdragelse, et uddrag fra et interview med Hitler fra 1935 Foto: Ordensburger og Hitlerjugend, fire billeder fra eliteskolerne ca. 1936 Baldur von Schirach, Om Hitler-Jugend, 1934 K. Hougaard Andersens beretning om træfningen ved Hokkerup 9. april 1940 OPROP - fra den tyske besættelsesmagt 9. april 1940 Avisforside, The New York Times, amerikansk avis, 9. April (aftenudgaven) 1940. Tyske militærfly over Amalienborg (foto), i morgentimerne, 9. april 1940 SS-mands beretning fra udryddelseslejren Belzec – "Gerstein-rapporten" 1942 DR -undervisning, klip: Anders Fogh kritiserer samarbejdspolitikken Forfatningspartiet, OPROP, (pjece) april 2021</p>
Omfang	Ca. 11 moduler af 3x45 min. (Ca. 60 sider + 50 min. film + online spil)
Særlige fokuspunkter	Mellemligstiden, Analytisk/metodisk tilgang til forskelligartet historisk materiale. Nazisme og fascisme. Demokratiske sammenbrud. Anden Verdenskrig, Holocaust, ideologernes kamp, brug og misbrug af historien.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, Virtuelt arbejde, gruppearbejde, klasserum, læreroplæg, skriftlighed i faget, modtage lærerrespons, projektarbejde, kursistoplæg, quiz, ekskursion og oplevelsesbaseret læring.